

Voordracht 14

Haarlem, 24 februari 1998

Onderwerp: Herbezinning FINH/Overgangsprogramma 1998 Fonds Investerings Noord-Holland

INHOUD

- 1. Inleiding**
- 2. Resultaten herbezinning op het FINH**
- 3. Koppeling van het FINH aan de begrotingsbehandeling**
- 4. Uitvoeringsgereedheid als wegingsfactor**
- 5. Overgangsprogramma 1998**
- 6. Initiatiefvoorstel D66 m.b.t. Heroriëntering FINH**
- 7. Provinciale culturele infrastructuur**
- 8. Slot**

Ontwerpbesluit

Bijlage 1 Overgangsprogramma 1998

Bijlage 2 Stand van Zaken

Bijlage 3 Projectoverzicht Eerste en Tweede Investeringsprogramma FINH

Bijlage 4 Initiatiefvoorstel D66 Heroriëntering FINH

1. Inleiding

In mei 1996 hebt u, bij statenbesluit nummer 24, het Fonds Investerings Noord-Holland (FINH) ingesteld, waarin per 1 februari 1998 f 308.812.600,- aanwezig is (op verplichtingenbasis). Het Fonds heeft een meerjarige looptijd en bij het instellingsbesluit is bepaald dat jaarlijks aan uw Staten een investeringsprogramma ter besluitvorming zal worden voorgelegd. Het Eerste Investeringsprogramma van het FINH is door uw Staten op 11 november 1996 bij besluit nr. 69 vastgesteld. In de loop van 1997 hebben wij een aantal afzonderlijke investeringsvoorstellen aan u of aan uw statencommissies ter besluitvorming voorgelegd (zie bijlage 3).

In 1997 hebben wij het concept Tweede Investeringsprogramma (voordracht 59) opgesteld en ter advisering aan alle statencommissies voorgelegd. Het programma stond ter besluitvorming geagendeerd voor uw vergadering van 13 november 1997. Bij de voorbereiding op de Algemene Beschouwingen hebben uw Staten vragen gesteld en kritische kanttekeningen geplaatst over de gang van zaken rond het FINH. Wij zijn op deze vragen ingegaan in de Memorie van Antwoord behorend tot de begroting en beleidsplan 1998. In uw vergadering van 13 november bleek dat ons antwoord voor uw staten niet afdoende was. Wij hebben daarop, in dezelfde vergadering, besloten het ontwerp Tweede Investeringsprogramma als voordracht terug te trekken en een herbezinning op het FINH aan te kondigen. Om de uitvoering van de lopende FINH-projecten niet te vertragen, gaven wij ten aanzien van de zogenoemde pipeline-projecten aan dat deze projecten tot aan uw besluit over de herbezinningsdiscussie aan uw staten voorgelegd konden worden.

Aan het begin van dit jaar hebben wij ons intern beraden over de toekomst van het FINH, waarin diverse uiteenlopende opties de revue zijn gepasseerd. Hierbij hebben wij de overwegingen van uw Staten meegenomen.

Tegelijkertijd ontvingen wij van de statenfractie van D66 het Initiatiefvoorstel heroriëntering FINH (zie bijlage 4). Suggesties in dit voorstel hebben wij in ons voorstel deels overgenomen. In paragraaf 6 zullen wij onze mening inzake dit voorstel nader formuleren.

Het voorstel dat wij aan u voorleggen, bestaat uit twee delen:

In het eerste deel gaan wij in op de herbezinning op het FINH. Allereerst worden een vijftal conclusies gepresenteerd, die gezamenlijk de hoofdlijnen van het, door ons voorgestelde, toekomstig beleid inzake het FINH vertegenwoordigen. Deze conclusies worden vervolgens puntsgewijs toegelicht (paragraaf 2). De belangrijkste wijziging ten opzichte van het huidige beleid is dat de besluitvormingsprocedure inzake het FINH voortaan aan de begrotingsbehandeling gekoppeld zal worden (paragraaf 3). De belangrijkste toekomstige wegingsfactor voor een project betreft de uitvoeringsgereedheid van een investeringsproject in een betreffend begrotingsjaar (paragraaf 4).

In het tweede deel gaan wij in op, het door ons voorgestelde, overgangsprogramma 1998, waarin voor het huidige begrotingsjaar 1998 projecten zijn opgenomen. Dit omdat anders alles tot de begroting 1999 stilgelegd zou moeten worden (paragraaf 5).

Tenslotte gaan we nader in op de beleidsnotitie Provinciale culturele infrastructuur. Mede op basis van deze notitie kunnen investeringsprojecten, behorend tot de categorieën culturele accommodaties en molens, voor een bijdrage uit het FINH in aanmerking komen.

2. Resultaten herbezinning op het FINH

Bijna twee jaar na instelling van het Fonds is het, zoals in voorgaande paragraaf geschetst, tijd gebleken voor een evaluatie en, daaruit voortkomend, aanpassing van het beleid inzake het FINH.

Hieruit hebben wij de volgende conclusies getrokken, die vervolgens worden toegelicht:

1. Het FINH dient tot uitdrukking te brengen dat de provincie Noord-Holland in het kader van de investerende provincie zichtbare investeringsimpulsen wil geven.

2. De andere investeringsfondsen PAF en PIF zullen (thans) niet worden opgenomen in het FINH omdat dit afwijkt van de lopende afspraken en daarmee de knelpunten rond het FINH niet direct worden opgelost. Het wordt overgelaten aan toekomstige collegepartijen op dit punt een nadere afweging te maken in het nieuwe collegeprogramma.

3. De keuze voor nieuwe investeringsprojecten zal jaarlijks in het kader van de begrotingsbespreking, binnen een tevoren af te zonderen bedrag uit het FINH (circa f 30 tot 50 miljoen) door middel van een beleidsmatige afweging moeten plaatsvinden om knelpunten in sectoren en gebieden mede te helpen oplossen. Door de portefeuillehouders zullen daartoe voorstellen in het kader van de gewone begrotingsbehandeling worden ingediend.

4. Als criteria voor de afweging worden gehanteerd:

a. investeringen dienen noodzakelijk te zijn vanuit bestaand of in ontwikkeling zijnd provinciaal beleid;

b. in principe is er sprake van mede-financiering van project en dient door derden (belanghebbenden) in principe minstens evenveel in dat project te worden geïnvesteerd als door de provincie;

c. projecten komen slechts in aanmerking voorzover kan worden aangetoond dat ze uitvoeringsgereed zijn in het betreffende begrotingsjaar; bij het niet starten van het project binnen de overeengekomen termijn vervalt de investeringsbijdrage;

d. het project moet bij voorkeur zijn gelegen in het voormalige leveringsgebied van de NV PEN

e. voor investeringen geldt het eerder gehanteerde minimum van f 1 miljoen niet als harde eis;

f. de kernprogramma's gekoppeld aan de gebiedsindeling (Noord, Midden en Zuid) zijn niet bepalend voor toekenningen; zij kunnen in de afwegingen wel een rol spelen.

5. Voor het jaar 1998 zal op basis van voorstellen ten behoeve van Tweede Investeringsprogramma (de huidige lijsten van projectvoorstellen) een nadere afweging van projecten aan uw staten worden voorgelegd om als provincie in te investeren. Deze afweging zal op basis van genoemde criteria en beleidsoverwegingen plaatsvinden. Die afweging zal voorts plaatsvinden op basis van een nader vast te stellen notitie over het investeren in culturele infrastructuur.

Toelichting

Ad 1. Door het FINH wil de provincie tot uitdrukking brengen dat het als investerende provincie *zichtbare impulsen* wil geven. Dit door middel van het verstrekken van investeringsbijdragen aan projecten die fysiek tastbaar zijn. Door middelen uit het FINH als mede-financiering in te zetten kan de provincie aantonen dat zij tot meer in staat is dan het maken van plannen alleen. De provincie kan - door het FINH - ook zichtbaar bijdragen aan de uitvoering ervan. Opheffing van het FINH is dan ook niet aan de orde.

Ad 2. Bij onze herbezinning hebben wij het integreren van alle investeringsfondsen aan de orde gesteld. Het integreren van het PAF en het PIF - in het FINH - is (thans) niet aan de orde, omdat dit in afwijking is van vigerend beleid. Bovendien zou met een dergelijke keuze de huidige knelpunten rond het FINH niet direct worden opgelost, terwijl andere fondsen ermee worden belast.

Ad 3. Voor de toelichting op dit punt verwijzen wij u naar paragraaf 3.

Ad 4. De zogenoemde technische criteria van het FINH ondervinden geen wijziging door bovenstaande herbezinning. In artikel 1 begripsbepalingen, behorend tot de beleidsregels voor het FINH in het Instellingsbesluit, zijn deze criteria gedefinieerd: *voor een zaak die tot publiek domein behoort of die anderszins ten algemene nutte strekt, en waarvan het nut zich over vele jaren uitstrekt.*

De zogenoemde beleidsmatige criteria ondergaan door de herbezinning wel een wijziging. Als beleidsmatige criteria voor in conclusie 3 genoemde afweging zullen worden gehanteerd:

a. Investeringsdienen noodzakelijk te zijn vanuit bestaand of in ontwikkeling zijnde provinciaal beleid. Dit criterium houdt een aanpassing in van de, tot nu toe, strikt gehanteerde, regel dat een project moet staan in een door de Staten plenair vastgesteld plan. Het toekomstig uitgangspunt zal zijn of een project past binnen het provinciaal beleid, ongeacht in welke vorm dit beleid is verankerd. Hierdoor zal het voortaan mogelijk zijn om projecten, die bijvoorbeeld passen in het kader van bij de begroting voorgestelde nieuw prioriteiten voor een FINH-bijdrage in aanmerking te laten komen (zie tevens in dit verband paragraaf 7).

b. Het FINH is primair bedoeld voor het stimuleren van investeringen door derden. Zij hebben dan ook het voortouw. Middelen uit het FINH worden daarom - vrijwel - uitsluitend als co-financieringsmiddel ingezet, waarbij door de initiatiefnemer in principe minstens zo veel in dat project dient te worden geïnvesteerd als door de provincie. Dit medefinancieringscriterium komt voort uit de achterliggende gedachte dat het Fonds via haar investeringsbijdragen een zo groot mogelijke investeringsimpuls moet genereren. Dit betekent dat de provincie in principe nooit meer dan 50 % aan een project bijdraagt. De hoogte van de provinciale bijdrage is daarnaast soms gekoppeld aan bijdragen van het Rijk en EG. In een dergelijk geval kan de provinciale

bijdrage procentueel lager uitvallen. Deze regel houdt een inspanningsverplichting in voor de initiatiefnemer zelf, maar zal niet rigide worden toegepast. Indien er goede redenen zijn om van genoemde regel af te wijken, dient dit uitvoerig beargumenteerd te zijn.

Een uitzondering voor dit criterium wordt gemaakt voor investeringsprojecten die in provinciaal eigendom zijn en blijven en waarvoor de provincie dus zelf eerst-verantwoordelijke is.

c. Projecten komen slechts in aanmerking voorzover kan worden aangetoond dat ze uitvoeringsgereed zijn in het begrotingsjaar waarop de begrotingsbehandeling betrekking heeft. Bij het niet starten van het project binnen de overeengekomen termijn, vastgesteld bij de vaststelling van het beleidsplan, kan de provinciale investeringsbijdrage vervallen. Dit criterium is in paragraaf 4 uitgewerkt.

d. Het project dient bij voorkeur te zijn gelegen in het voormalig leveringsgebied van NV PEN. Dit - reeds bestaand - criterium kent haar achtergrond in de voeding van het Fonds: eind 1995 besloot NV PEN een extra bedrag (ƒ 225 miljoen) aan de provincie (haar enige aandeelhouder) uit te keren. In dit verband houden wij de tekst aan van de beleidsregels FINH, zoals opgenomen in het Instellingsbesluit van het FINH, inclusief de wijziging ten gevolge van het aangenomen amendement 24-1.¹

e. Voor investeringen geldt het eerder op uw instigatie gehanteerde minimum van ƒ 1 miljoen niet langer als eis. Wel blijft staan dat het FINH er vooral is voor uitgaven die niet binnen de (financiële ruimte van) reguliere begrotingsposten zijn in te passen.

f. In het Eerste Investeringsprogramma van het FINH zijn kernprogramma's gekoppeld aan de gebiedsindeling (Noord, Midden en Zuid) geïntroduceerd. Deze kernprogramma zijn geen randvoorwaarden meer voor toekenning van investeringsbijdragen, maar kunnen wel een rol spelen bij de integrale afweging van projectvoorstellen. Dit omdat zij immers direct gerelateerd zijn aan bestaande speerpunten van provinciaal beleid.

Ad 5. Voor het begrotingsjaar 1998 stellen wij u een overgangsprogramma 1998 voor. In paragraaf 5 zullen wij dit nader toelichten.

3. Koppeling van het FINH aan de begrotingsbehandeling

In de situatie tot nu toe werden gedurende het gehele begrotingsjaar aan uw staten afzonderlijke investeringsvoorstellen ter besluitvorming voorgelegd. Het nadeel hiervan is, zo is achteraf gebleken, het ontbreken van integrale afwegingen en prioriteitsstellingen. Wij willen dit verbeteren door de besluitvormingsprocedure van het FINH te koppelen aan die van de begroting; in het bijzonder aan die van het onderdeel van *Nieuw te ontwikkelen beleid* uit het beleidsplan. Als gevolg hiervan zal er betreffende het FINH geen, afzonderlijk door uw Staten vast te stellen, programma voorgesteld worden.

Wij stellen ons dit op de volgende chronologische wijze voor:

¹Volgens het amendement 24-1 is het woord uitsluitend in artikel 2, lid 3 van de beleidsregels voor het FINH (Instellingsbesluit FINH) geschrapt. Hierdoor luidt de tekst van dit lid: "Indien bijzondere vermogensbaten (zie lid 2) opgebracht zijn door de inwoners of bedrijven van een gedeelte van het provinciaal grondgebied, worden deze in een gescheiden deelfonds voor dat gebied geadmistreerd, en zullen zij uitsluitend worden aangewend ten behoeve van investeringsprojecten in dat gebiedsdeel van de provincie".

1. In de kaderbrief wordt de financiële ruimte voor de gewone begroting weergegeven. Vanaf de begroting 1999 zal hierin worden meegenomen het beschikbare financieel kader uit het FINH, waarbinnen investeringsbijdragen ten behoeve van nieuwe projectvoorstellen gehonoreerd kunnen worden. Wij denken hierbij aan een af te zonderen bedrag van tussen de f 30 tot 50 miljoen, afgeleid van de eerder beoogde uitputting van het FINH (leeg in 7-10 jaar).

2. De keuze voor nieuwe investeringsprojecten zal jaarlijks in het kader van de begrotingsafweging plaatsvinden. In welke gevallen een beroep op het FINH kan worden gedaan, zal hierbij duidelijk zijn. In geval van projecten met een duidelijk exploitatiekarakter zal de beschikbare begrotingsruimte worden aangesproken, in het geval van projecten met een duidelijk investeringskarakter de vastgestelde financiële ruimte van het FINH.

Tijdens het in mei te voeren beleidsdebat kunt u ons suggesties voor nieuwe projecten aan de hand doen. Na het beleidsdebat zullen wij alle projectvoorstellen voor een FINH-bijdrage integraal afwegen ten behoeve van opname in het beleidsplan.

3. De keuze voor nieuwe projecten zal geschieden door middel van een beleidsmatige afweging en heeft onder meer als doel om knelpunten in sectoren en (geografische) gebieden mede te helpen oplossen.

4. Door de portefeuillehouders zullen daartoe voorstellen, in het kader van het beleidsplan en begrotingsbehandeling, worden ingediend, welke na afweging in ons college al dan niet herkenbaar als FINH-projecten zullen worden opgenomen in het onderdeel *nieuw te ontwikkelen beleid* in het concept-beleidsplan. In hoofdstuk 1 van dat beleidsplan zullen deze projecten als nieuwe prioriteiten voor het komend begrotingsjaar gepresenteerd worden. In de afzonderlijke hoofdstukken daarna zullen de projecten - als onderdeel van een beleidsveld - in hoofdlijnen toegelicht worden.

5. Het beleidsplan en de begroting worden aan uw Staten ter beoordeling toegezonden. In onze Memorie van Antwoord zullen wij ingaan op uw Algemene Beschouwingen, waarin uw reactie op de door ons voorgestelde projecten verwoord zal zijn,

6. In november zal door uw Staten een besluit genomen worden over het beleidsplan en desbetreffende begroting: op dat moment neemt u een definitief besluit over de projecten die voor het desbetreffende begrotingsjaar voor een FINH-bijdrage in aanmerking komen. Deze projecten worden niet meer als afzonderlijk investeringsvoorstel aan u voorgelegd. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van uw besluit heeft u, na de vaststelling van de investeringsprojecten, aan ons gemandateerd.

7. De toegekende FINH-bijdragen zullen binnen het Fonds als verplichting worden vastgelegd. Ook zullen de daadwerkelijke uitbetalingen rechtstreeks ten laste van het Fonds worden verantwoord. Op deze wijze is zowel de stand op verplichtingenbasis als de stand op kasbasis voortdurend actueel. Bovendien zal via het jaarverslag van fondsen een verantwoording gegeven kunnen worden over de besteding van de betreffende gelden.

Een dergelijk financieel beheer heeft de voorkeur boven de optie om de toegekende investeringsbijdragen van het FINH naar de begroting over te hevelen. In de eerste plaats is het formeel niet juist om investeringsuitgaven op een (exploitatie)begroting te ramen. Daarnaast is dit ook om praktische redenen af te raden omdat werkelijke uitbetalingen vaak in latere jaren zullen worden gedaan, en dus in de rekening van een later begrotingsjaar zullen worden verantwoord.

8. Door middel van diverse rapportages, zoals Voor- en Najaarsbericht, zullen wij u informeren over de voortgang van de goedgekeurde projecten en de stand van zaken van het FINH.

4. Uitvoeringsgereedheid als wegingsfactor

Projecten die voor een bijdrage uit het FINH in aanmerking komen, dienen in het desbetreffende begrotingsjaar uitvoeringsgereed te zijn. Uitvoeringsgereedheid betekent dat praktisch gezien alle obstakels zijn opgeruimd, die de daadwerkelijke uitvoering van een project - de start - in de weg kunnen staan. Voor de beoordeling in hoeverre een project uitvoeringsgereed is, zullen wij ons baseren op gegevens die door de betrokken derden aan de provincie verstrekt worden. Aan de hand van deze gegevens kunnen wij inschatten of een project daadwerkelijk binnen de gestelde termijn uitvoeringsgereed zal zijn. Deze beoordeling kent twee tijdstippen:

- 1. het moment van integrale afweging bij het opstellen van het beleidsplan ("Is het project in het desbetreffende begrotingsjaar naar verwachting uitvoeringsgereed?");**
- 2. beoordeling van de uitvoeringsgereedheid in de loop van het desbetreffende begrotingsjaar ("Is aan alle voorwaarden van uitvoeringsgereedheid voldaan?").**

Voor de beoordeling of een project uitvoeringsgereed is, zullen wij kijken naar:

- 1. een uitgewerkt plan van aanpak (planschema, haalbaarheidsonderzoek en/of bestek) en huidige stand van zaken (regeling van beheer en onderhoud; exploitatie-overzicht, etc.);**
- 2. begroting met daarin opgenomen de kosten en de baten;**
- 3. overzicht van investeringsbijdragen: door initiatiefnemer, derden (gemeenten, waterschappen, Rijk, etc.) en de benodigde provinciale bijdrage;**
- 4. tijdschema (verwachte start van uitvoering, uitvoeringstermijnen en benodigd kasritme)**
- 5. inzicht in de stand van zaken van lopende en te verwachten procedures (planologische procedure milieu-effectrapportages, benodigde vergunningen, grondaankoop).**

Bovenstaande gegevens gebruiken wij tevens om een inschatting te maken binnen welke termijn een project daadwerkelijk van start (moment van aanbesteding) zal gaan. Deze termijn kan per project variëren. Dit geldt tevens voor de totale uitvoeringstermijn. De termijnen zullen in het desbetreffende beleidsplan per project aangegeven worden. Indien een project niet binnen de vastgestelde termijn uitvoeringsgereed is of van start gaat, kan de - voor het desbetreffende begrotingsjaar - geraamde provinciale investeringsbijdrage vervallen. In een dergelijk geval kan het wel mogelijk zijn, dat het betreffende project bij de integrale afweging voor een volgend begrotingsjaar (opnieuw) in beeld komt.

5. Overgangsprogramma 1998

De nieuwe procedure voor het FINH gaat gelden vanaf de begrotingsvoorbereiding voor 1999. Door vaststelling van het Eerste Investeringsprogramma zijn echter een aantal projecten, voornamelijk behorend tot de eerste jaarschijf (1997), in een vergaand stadium van voorbereiding. Dit geldt tevens voor enkele projecten behorend tot het Tweede Investeringsprogramma.

Uitstel van besluitvorming over deze projecten op korte termijn zou uitvoering en realisatie van deze projecten onnodig, en eventueel schadelijk, vertragen.

Wij willen daarom de besluitvorming voor deze projecten niet aanhouden tot de vaststelling van begroting en beleidsplan voor 1999.

Voor het begrotingsjaar 1998 hebben wij, op basis van de eerdere voorstellen ten behoeve van het Tweede Investeringsprogramma, een nadere afweging van projecten gemaakt. Bij deze afweging is meegewogen of een project in 1998 tot uitvoering zal komen.

Aan de hand van deze afweging hebben wij het Overgangsprogramma 1998 samengesteld. Het opnemen van een project op dit programma houdt expliciet niet in dat daarmee een definitief besluit genomen is. De opgenomen projecten kunt u vinden in bijlage 1 behorende bij deze voordracht.

De projecten, behorend tot het overgangsprogramma, zijn afgewogen op basis van de *nieuwe* criteria en beleidsoverwegingen.

Na uw vaststelling van het Overgangsprogramma 1998 zullen wij de daarin opgenomen projecten nader uitwerken en via afzonderlijke investeringsvoorstellen aan uw staten ter besluitvorming voorleggen. Als uiterste termijn geldt daarvoor uw vergadering van december 1998.

Naast de vaststelling van de nieuwe besluitvormingsprocedure en het Overgangsprogramma 1998 vragen wij u een besluit te nemen over het huidige vigerend Eerste Investeringsprogramma. Aangezien het meerjarig voortschrijdend karakter van het FINH verdwijnt, alsmede een afzonderlijk vast te stellen uitvoeringsprogramma voor het FINH, vragen wij u het Eerste Investeringsprogramma in te trekken. Dit door u te nemen intrekingsbesluit houdt expliciet niet in dat projecten, opgenomen in het eerste programma, niet meer voor een FINH-bijdrage in aanmerking kunnen komen. Deze projecten zijn of in het Overgangsprogramma 1998 opgenomen of kunnen vanaf de begrotingsbehandeling voor 1999 voor een FINH-bijdrage voorgesteld worden.

6. Initiatiefvoorstel D66 inzake heroriëntatie FINH

Uit het voorgaande blijkt dat een aantal elementen uit het initiatiefvoorstel van D66, herkenbaar kunnen worden teruggevonden in ons voorstel. Wij noemen het handhaven van het FINH, de brede doelstelling, het uitgangspunt van co-financiering en de introductie van het criterium "eerst Haalbaar Project, dan Geld".

Kern van het initiatiefvoorstel is echter een uitdrukkelijke tweedeling in de aanwending van het FINH voor grote en kleine projecten:

- 1. "Grote" projecten: 270 miljoen voor "grote" infrastructuur; alleen te bestemmen als bijdrage in projecten die voor tenminste 2/3 door het rijk worden bekostigd;**
- 2. "Kleine" projecten: 160 miljoen voor kleine projecten; investeringsprojecten in allerlei branches en "kleine" infrastructuur. Het trekkerschap voor deze projecten ligt bij gemeenten of samenwerkende gemeenten, die een investeringsbijdrage kunnen aanvragen.**

In onze discussie hebben wij de mogelijkheid van een apart fonds voor kleine investeringen overwogen. Wij hebben daarvoor niet gekozen omdat dit afbreuk doet aan de gewenste integrale afweging van projecten. Wij vinden de jaarlijkse begrotingsbehandeling bij uitstek de gelegenheid voor integrale afweging van projecten (groot of klein), waarmee knelpunten in sectoren en gebieden kunnen worden opgelost.

Wij voelen er niet voor een aanvraagprocedure voor gemeenten (of voor private partijen via de gemeenten) in het leven te roepen. Wij vinden dat het primaat ten aanzien van aanwending van het FINH bij het provinciaal bestuur hoort te liggen. Bovendien neemt de hoeveelheid papier bij een externe aanvraagprocedure alleen maar toe. Tenslotte zijn derden-belanghebbenden prima in staat gebleken hun belangen onder de aandacht van het provinciaal bestuur te brengen.

7. Provinciale culturele infrastructuur

In uw Staten is herhaaldelijk aangedrongen om projecten op het terrein van culturele infrastructuur voor een bijdrage uit het FINH in aanmerking te laten komen. Dit is tot nu toe niet gehonoreerd vanwege het criterium dat ieder FINH-project onderdeel moet uitmaken van vastgesteld provinciaal beleid. Dit criterium hebben wij nu aangepast. In onze jaarlijkse

afweging zal als criterium worden gehanteerd: investeringen dienen noodzakelijk te zijn vanuit bestaand of in ontwikkeling zijnd provinciaal beleid (zie paragraaf 2). In dit kader hebben wij de beleidsnotitie Provinciale Culturele Infrastructuur op 10 februari j.l. vastgesteld. Vervolgens hebben wij deze notitie aan uw commissies Middelen en Maatschappelijk Welzijn en Cultuur op respectievelijk 18 en 19 februari j.l. voorgelegd. Op grond daarvan stellen wij u het volgende voor:

In de notitie worden op het terrein van provinciale culturele infrastructuur binnen een tweetal categorieën dermate knelpunten geconstateerd op grond waarvan een inzet van provinciale middelen uit het FINH overweging verdient.

Het betreft hier de categorieën culturele accommodaties, te weten theaters en musea, alsmede molens.

Vanaf de beginjaren tachtig behoren de culturele accommodaties tot de primaire verantwoordelijkheid van de gemeenten. Hiermee is door toepassing van maatstaven voor de centrumfunctie rekening gehouden bij de vaststelling van de verdeelsleutel van het Gemeentefonds. Thans blijkt dat het financiële draagvlak van gemeenten op dit terrein desondanks niet altijd voldoende is. Wij kunnen en willen als provincie niet op alle knelpunten inspringen: wij zullen ons daarom concentreren op die knelpunten binnen centrumgemeenten, waarvan de oplossing tenminste een evident regionaal belang dient en uiteraard voor zover daarvoor middelen binnen het FINH beschikbaar zijn.

Deze knelpunten benadering geldt tevens voor de categorie molens. In ons molenbeleid hebben wij ons geconcentreerd op de molens behorend tot de provinciale monumentenlijst. Deze molens komen via het Mr. Kranenburg-monumentenfonds voor een provinciale bijdrage in aanmerking. Bij het Eerste Investeringsprogramma is voor de rijksmolens binnen het Veenweidengebied reeds een uitzondering gemaakt. Helaas blijkt dat een aantal molens, behorend tot de rijksmonumenten, in dermate slechte staat is dat deze molens in hun voortbestaan bedreigd zijn. Voor de ergste knelpunten wil het college in de aankomende jaren een bijdrage uit het FINH overwegen.

Het is expliciet niet onze bedoeling om voor bovenstaande categorieën een aparte subsidieregeling op te stellen. Op basis van knelpunten, die wij op bovengenoemd terrein constateren, zal een financiële bijdrage uit het FINH worden overwogen. Deze knelpunten zullen gezamenlijk met alle andere projectvoorstellen binnen de jaarlijkse afweging bij de begrotingsbespreking integraal worden meegenomen (zie paragraaf 3). De projecten op het terrein van culturele infrastructuur vormen hierbij geen aparte categorie waarvoor jaarlijks binnen het beschikbaar financieel kader van het FINH een budget wordt gereserveerd. Deze projecten zullen analoog aan alle andere projectvoorstellen aan de hernieuwde FINH-criteria worden getoetst. Zo komen alleen harde investeringen voor een bijdrage in aanmerking en zal de provincie, zowel uit het FINH als uit andere provinciale middelen, geen bijdragen in exploitatiesfeer verstrekken.

Wij denken op deze manier tegemoet te komen aan de kanttekeningen in uw beide commissies waar wij algemene instemming constateerden met ons voorstel, om knelpunten ten aanzien van theaters, musea en molens via een mogelijke FINH-bijdrage tot oplossing te brengen, maar waar bezorgdheid werd geuit over de financiële, en juridische, beheersbaarheid van het voorstel. In verband daarmee hebben wij besloten om de beleidsnotitie Provinciale culturele infrastructuur niet door uw Staten plenair te laten vaststellen en het gedachtegoed uit de notitie, door middel van deze paragraaf, in ons voorstel inzake de herbezinning op het FINH mee te nemen.

8. Slot

Wij zullen voor wat betreft het Instellingsbesluit van het FINH en, meer in het algemeen, het juridisch kader van het FINH bekijken welke stappen er ondernomen moeten worden. Daarbij is aan de orde de vraag of het nodig is om een juridisch kader voor het FINH uit te werken in de

vorm van een regeling of een verordening. Hierin zullen onder meer geregeld kunnen worden de vigerende beleidsregels voor het FINH, de besluitvormingsprocedure en de relatie van het Fonds tot derden.

De herbezinning rond het FINH leidt niet tot wijziging van de technische criteria (met name het begrip investering), wel tot een ruimere interpretatie van artikel 3 van de beleidsregels (het Fonds dient uitsluitend ter dekking van grote eenmalige investeringsuitgaven welke dienstig zijn aan de uitvoering van vastgestelde integrale beleidsvisies van de provincie).

Vanwege het urgente karakter hebben wij de ontwerpvoordracht ter advisering - alleen - voorgelegd aan de commissie Middelen; de eerst verantwoordelijke statencommissie inzake het FINH. Deze commissie heeft de ontwerpvoordracht op 18 februari besproken. De meerderheid van de commissie (VVD, PvdA, CDA en de fractie Lauxtermann) heeft positief geadviseerd. Door D66, Groen Links en RPF/GPV is kritisch gereageerd op ons voorstel inzake de herbezinning op het FINH. Wij stellen u voor positief in te stemmen met het ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

J.A. van Kemenade, voorzitter.

C.J.N. Versteden, griffier.

Ontwerpbesluit

Nr.

Provinciale Staten van Noord-Holland;

- gelet op het besluit van 13 mei 1996 tot instelling van het Fonds Investerings Noord-Holland;**
- gelet op het besluit van 11 november 1996 tot vaststelling van het Eerste Investeringsprogramma;**
- gezien de gang van zaken omtrent de behandeling van het Tweede Investeringsprogramma van 13 oktober 1997;**
- gezien de voordracht van gedeputeerde staten, in het bijzonder de daarin opgenomen koppeling van de besluitvormingsprocedure aan die van de begroting/beleidsplan en het hanteren van de genoemde criteria ter integrale afweging van projectvoorstellen;**

besluiten:

- in te stemmen met de nieuwe beleidslijn inzake het FINH met ingang van de begrotingsbehandeling voor 1999;**
- het Eerste Investeringsprogramma in te trekken;**
- bijlage 2 van deze voordracht aan te merken als Overgangsprogramma 1998 en gedeputeerde staten te machtigen deze projecten voor verdere besluitvorming uit te werken en aan provinciale staten voor te leggen;**
- gedeputeerde staten op te dragen het benodigde juridisch kader voor het FINH uit te werken.**

Haarlem,

Provinciale Staten vernoemd,

, voorzitter.

, griffier.

Bijlage 1 Overgangsprogramma 1998

N1 Economische Toekomst Noord van Noord-Holland

N1.3Rijkswerf Den Helder: Zuidwesthoek

N1.5Oude Zeug/Jongert/eerste fase aanleg vooroevers Wieringermeerdijk

N2 Toerisme Noord

N2.1a Zomer in de Kop: parkeerplaatsen

N2.5 Toervaart naar/in de Kop: twee deelprojecten

N2.6 Havenvoorzieningen chartervaart Enkhuizen

N2.7 Zeilwedstrijdencentrum Medemblik

N3 Meerwaarde Land- en Tuinbouw

N3.1Uitbreiding bollenareaal

M1 HAL-gebied

M1.1a HAL-Groenstructuur: Heerhugowaard-Zuid

M1.5 Stad van de Zon: eerste fase

M1.6HAL OV-corridor

M2 HES-gebied

M3 Veenweidengebied

M3.2aVeenweide-vaarrouteplan

M3.5a Optimalisering watersysteem: project IJperveld

M3.5bOptimalisering watersysteem: Westzanerpolder

Z1 Streekstad Haarlemmermeer

Z1.3b N22 met aansluitingen: vervolgfases

Z2 IJmond IJzersterk

Z3 Masterplan Noordzeekanaalgebied

Z3.1 Seaports Association

Z4 Groene Hart van Holland

Z4.3bBovenlanden Aalsmeer

Z4.4a Spiegelplas-Zanderijluis

Z5 Noord-vleugel OV-Gebied

Aanvullend Budget

JHVBouwkundige staat panden Jeugdhulpverlening: eerste tranche

Stelling van Amsterdam

Z1.5Fort Vijfhuizen

STF.1 Fort Bezuiden Spaarndam e.o.

Culturele Accommodaties

CA.1 Theater De Toneelschuur

Molens

M3.4aMolen De Dood, Lagedijk 28 te Zaandijk

Bijlage 2 Stand van Zaken

Resumerend, na instelling van het Fonds hebben uw staten in november 1996 het Eerste Investeringsprogramma van het FINH vastgesteld. Dit programma bevat een lijst van projecten die voor een mogelijke bijdrage uit het FINH in aanmerking kunnen komen.

De opgenomen projecten zijn zeer divers qua:

- discipline (van inrichting van een museale tentoonstelling tot het aanleggen van een nieuw bedrijfsterrein);**
- geografische ligging (van Aalsmeer tot Den Helder);**
- mate in uitvoeringsgereed (van uitvoeringsgereed op korte termijn tot mogelijke realisatie op lange termijn).**

Deze hierboven geschetste diversiteit maakte het er niet eenvoudig op, om een overzicht over het FINH te houden. Wij hebben geprobeerd dit probleem te ondervangen door bij het Eerste Investeringsprogramma projecten te benoemen tot de zogenoemde eerste jaarschijf (1997). Dit zijn projecten waarvan wij de verwachting hadden dat deze projectvoorstellen in de loop van 1997 via afzonderlijke statenvoordrachten aan U ter besluitvorming voorgelegd konden worden.

In 1997 zijn door uw staten een zevental FINH-investeringsprojecten goedgekeurd, te weten:

N1.1a N9: Koegrastunnel (ƒ 3 miljoen uit het FINH);

N2.4 Ecomare (ƒ 1 miljoen);

Z4.3a Herstructurering Glastuinbouw (raamwerk goedgekeurd ad ƒ 17 miljoen),

-Veertien infrastructurele projecten, waaronder het N2.1b Fietspad Pettemerweg en dertien rotondes behorend tot de Nota Top 20 Verkeersonveilige Kruispunten (in totaal ƒ 8,1 miljoen)

M1.4a Terminal Boekelermeer (ƒ 2,6 miljoen uit het FINH).

Z4.6 Deelprojecten Groene As (ƒ 5,9 miljoen);

Z3.7 Biomassavergasser (ƒ 20 miljoen).

In uw vergadering van januari 1998 zijn door uw staten een viertal projecten ten laste van het FINH goedgekeurd, te weten:

M3.1Zaans museum (ƒ 2,5 miljoen);

Z2.2a Herstructurering Haringhaven (ƒ 2,5 miljoen);

Z3.6 Herstructurering Australiëhaven (ƒ 5 miljoen);

Z1.3aN22: kunstwerken ter hoogte van de Geniedijk (ƒ 6,9 miljoen).

Per 1 februari bedraagt het fondsvermogen van het FINH op verplichtingen basis ƒ 308.812.600,--.

Onderstaande projecten zullen binnenkort aan uw staten ter accordering worden voorgelegd.

-Het project N3.1 Uithbreiding Bollenareaal Anna Paulowna, dat op 10 december 1997 aan de Commissie Middelen is voorgelegd.

-Het project Wijksteunpunten. Op 12 mei 1997 hebben uw staten in kader van het Plan Verzorging en Verpleging 1997 tot 2000 besloten een bijdrage in de bekostiging van 24 wijksteunpunten tot een totaalbedrag van ƒ 24 miljoen te bekostigen vanuit het FINH. De deilverordening ter uitvoering van uw besluit hebben wij op 18 februari 1998 aan de Commissie Middelen voorgelegd.

-De deelverordening bevordering grondmobiliteit glastuinbouwgebieden, deelproject van Z4.3a Herstructurering Glastuinbouw, dat op 18 februari 1998 aan de Commissie Middelen is voorgelegd.

Bijlage 3 Projectoverzicht Eerste en Tweede Investeringsprogramma FINH

Hieronder wordt in tabelvorm de status weergegeven van alle projecten die deel uitmaken van het Eerste of ontwerp Tweede Investeringsprogramma. Hierbij wordt de indeling gehanteerd in volgorde van kernprogramma. In de eerste kolom staat het projectnummer en -naam vermeld en vervolgens per vervolgkolom de projectstatus:

In kolom 1:projecten waarvan besluitvorming inmiddels in uw staten heeft plaatsgevonden;
In kolom 2:projecten opgenomen in het Overgangsprogramma 1998;
In kolom 3:projecten waarover wij inmiddels besloten hebben ze uit het Eerste en ontwerp Tweede Investeringsprogramma te schrappen;
In kolom 4:projecten die in toekomstige begrotingsafwegingen kunnen worden ingebracht.

Projecten Eerste en Tweede Investeringsprogramma	Besluit PS	Programma '98	Geschrapt	Toekomst
N1.1a N9: Koegrastunnel	X			
N1.1b N9: omleiding dorpen				X
N1.2 Dubbelspoor Den Helder			X	
N1.3a Rijkswerf Den Helder: Zuidwesthoek		X		
N1.4 Havenfunctie Den Helder				X
N1.5 Oude Zeug/Jongert/ eerste fase aanleg vooroevers Wieringermeerdijk		X		
N2.1a Zomer in de Kop: parkeerplaatsen		X		
N2.1b Zomer in de Kop: fietspad Pettemerweg	X			
N2.2 Hollands Bloementuin: dagattractie				X
N2.3 Nederland Overzee: museale functie rijkswerf				X
N2.4 Uitbreiding Ecomare	X			
N2.5 Toervaart naar/in de Kop		X		X
N2.6 Havenvoorzieningen chartervaart Enkhuizen		X		
N2.7 Zeilwedstrijdencentrum Medemblik		X		
N3.1 Uitbreiding bollenareaal		X		
N3.2 Agrarisch Kenniscentrum Noord			X	
N3.3 Biologische landbouw/agribusiness			X	
M1.1a HAL-Groenstructuur: Heerhugwaard-Zuid		X		
M1.1b HAL-Groenstructuur: Groene loper				X
M1.1c HAL-Groenstructuur: Blauwe loper				X

M12	HAL-VINEK/N242				X
Projecten Eerste en Tweede Investeringsprogramma		Besluit PS	Programma '98	Geschrapt	Toekomst
M13	Westfrisiaweg-west				X
M14a	Terminal Boekelermeer	X			
M14b	Bevaarbaarheid Zaan				X
M15	Stad van de Zon		X		X
M1.6	HAL-OV corridor		X		X
M2.1	Ontsluiting HES-locaties			X	
M2.2	Openbaar vervoer-voorzieningen HES-gebied			X	
M2.3	Schouwburgcomplex Hoorn				X
M2.4	Markermeerdijk			X	
M3.1	Zaans Museum	X			
M3.2a	Veenweide-vaarrouteplan		X		
M3.2b	Veenweideneconomie: innovatiefonds				X
M3.3	Stelling van Amsterdam				X
M3.4	Instandhouding Molens		X		X
M3.5a	Optimalisering watersysteem: IJperveld		X		
M3.5b	Optimalisering watersysteem: Westzanerpolder		X		
Z1.1	Groenstructuur West			X	
Z1.2	Fort Vijfhuizen		X		X
Z1.3a	N22 met aansluitingen: kunstwerken Geniedijk	X			
Z1.3b	N22 met aansluitingen: vervolgprojecten		X		X
Z1.4	Bedrijfsontwikkeling rond Schiphol			X	
Z1.5	Agrarisch kenniscentrum Zuid				X
Z2.1	Westelijke randweg Beverwijk				X
Z2.2	Havengebied IJmuiden	X			
Z2.3	Stationsgebied Beverwijk				X
Z2.4	Kennemerstrand				X
Z3.1	Seaports Association		X		
Z3.2	Kade Kagerweg-zuid				X

Z3.3	Haven De Pijp				X
Z3.4	Hembrugterrein				X
Z3.5	Noorder IJplas				X
Z3.6	Australiëhaven-Westpoort	X			
Projecten Eerste en Tweede Investeringsprogramma		Besluit PS	Programma '98	Geschrapt	Toekomst
Z3.7	Biomassavergasser	X			
Z4.1	Restauratieplan De vecht			X	
Z4.2	Faunapassage Naardermeer-Ankeveen				X
Z4.3a	Herstructurering Glastuinbouw	X			
Z4.3b	Bovenlanden Aalsmeer		X		
Z4.4a	Spiegelplas-Zanderijsluis		X		
Z4.4b	Strand Wijde Blik				X
Z4.5	Randgebieden Het Gooi				X
Z4.6	Deelprojecten Groene As	X			
Z4.7a	Fort Diemen				X
Z4.7b	PEN-erland				X
Z5.1	Zuid-Tangent				X
Z5.2	OV-snelheidsprojecten				X
Z5.3	Regionet				X
KP-20	Kruispunten Top-20	X			
JHV	Bouwkundige staat panden Jeugdhulpverlening		X		
WBO	Wijksteunpunten-programma	X			
SVA	Stelling van Amsterdam 1)				X

1) Voor de Stelling van Amsterdam komt geen Plan van Aanpak ter besteding van f 20 miljoen, zoals eerder aangekondigd in het ontwerp Tweede Investeringsprogramma, maar zullen afzonderlijke voorstellen bij de jaarlijkse begrotingsafweging inzake nieuw te ontwikkelen beleid worden meegenomen.

Zie ook project Z1.3 Fort Vijfhuizen en het in het Overgangsprogramma 1998 opgenomen project Fort Bezuiden Spaarndam e.o. (bijlage 1).

Bijlage 4 Initiatiefvoorstel D66 Heroriëntering FINH

Titel: Vd 14: Herbezinning FINH/Overgangsprogramma 1998. 24-02-1998

Datum: 12-03-1998

Nummer: 14

Documenttype: Voordracht